

Zoektocht naar juiste dosering

Denen zijn niet bang voor stro

TEKST AREND WANINGE BEELD HENK RISWICK

DEENSE VARKENSHOUDERS LEREN MASSAAL OMGAAN MET STRO SINDE ZE VERPLICHT ZIJN IN HUN STALLEN AFLEIDINGSMATERIAAL VAN NATUURLIJKE OORSPRONG TE GEBRUIKEN. DIT IN TEGENSTELLING TOT HUN NEDERLANDSE COLLEGA'S, DIE VAAK ALLERGISCH REAGEREN WANNEER HET WOORD STRO ALLEEN NOG MAAR VALT.

Stro is in nagenoeg alle Deense stallen gemeengoed. Deense regels schrijven voor dat varkens moeten kunnen beschikken over afleidingsmateriaal van natuurlijke oorsprong. Veel varkenshouders kiezen voor een vorm van stro. Een logische keuze, omdat Deense varkenshouders beschikken over stro van eigen land. Het is dus een relatief goedkoop product. Deense varkenshouders, stalinrichters en onderzoekers zijn nog wel volop aan het ontdekken hoe ze het stro het beste kunnen aanbieden.

Het Deense Pig Research Institute voert momenteel verschillende praktijkproeven uit. Belangrijke aandachtspunten zijn de frequentie van aanbieden en de hoeveelheid. Onderzoekster Helle Palant Lahrmann analyseert het gedrag van de dieren aan de hand van video-opnamen. "We willen weten bij hoeveel stro de behoeften van de dieren zijn gedekt. We kijken naar het aan stro gekoppelde gedrag, maar ook naar abnormaal gedrag tegenover hokgenoten. Ook de praktische kant is belangrijk. Hoe breng je het stro op een efficiënte manier bij de dieren en wanneer wordt stro een probleem in de mest?"

Tegenstand

In tegenstelling tot Deense varkenshouders die (gedwongen) wennen aan stro in de stal, roept stro in Nederland nog altijd veel tegenstand op. "Er is bij varkenshouders serieus twijfel of stro goed is voor het welzijn van de varkens," concludeert Marc Bracke, van Wageningen UR uit een kleine steekproef. "Zes willekeurige benaderde varkenshouders gaven stuk voor stuk lagere welzijnscijfers voor stro dan hun gemiddelde scores voor een bal of een ketting." En toch is wetenschappelijk vastgesteld dat stro meer afleiding geeft dan welke bal of ketting ook. Brits onderzoek toonde een aantal jaren geleden al aan dat varkens minder dan twee procent van hun tijd aan een hangend speeltje besteden, terwijl stro het varken ruim twintig procent van de tijd bezig houdt. Bij varkens die kunnen beschikken over lang stro zie je volgens Bracke substantieel minder staartbijten. "Dat betekent niet dat bij gebruik van stro staart- en oorbijten helemaal verleden tijd zijn; er spelen ook nog andere factoren een rol. Maar je bouwt met het gebruik van stro wel een buffer tegen andere tekortkomingen, in bijvoorbeeld management, voeding of klimaat."

Stoppen met couperen

Hokverrijking en afleidingsmateriaal is er op gericht bezigheid te verschaffen en het staartbijten terug te dringen. De overheid wil dat vanaf 2023 het couperen van staarten in Nederland volledig tot het verleden behoort. Bracke betwijfelt of gangbare varkenshouders zich daar nu al voldoende op voorbereiden. "Het onderwerp ligt erg gevoelig. In het project 'Verantwoord omgaan met varkensstaarten' bieden we gratis bedrijfsbegeleiding aan om de problemen met bijten terug te dringen. We merken dat de aversie tegen hokverrijking een rem zet op de noodzakelijke zoektocht naar effectief en praktisch inpasbaar afleidingsmateriaal." Tegelijkertijd beginnen retailers en overheden, zoals in Denemarken en Noord-Rijn-Westfalen, meer eisen te stellen aan de lengte van de staarten en houdt ook Brussel het welzijn van varkens tegen het licht. Het is dan ook maar de vraag of de sector nog wel tot 2023 de tijd heeft om dit probleem op te lossen.

Nieuwe prijsvraag

WAGENINGEN UR LIVESTOCK RESEARCH WIL MET EEN PRIJSVRAAG DE AANDACHT VESTIGEN OP INNOVATIES VAN VARKENSHOUDERS, DIE MET EIGEN HOKVERRIJKINGSMATERIAAL HET WELZIJN VAN HUN VARKENS VERBETEREN. ER ZIJN PRIJZEN ZOWEL VOOR DE GANGBARE ALS DE BIOLOGISCHE VARKENSHOUDERIJ EN VOOR ALLE DIERCATEGORIEËN. GOED VERRIJKINGSMATERIAAL LEVERT EEN DUIDELIJK POSITIEVE BIJDRAGE AAN HET WELZIJN VAN DE VARKENS. DE VARKENS ZIJN ER VEEL MEE BEZIG EN DE KANS OP BIJTEN NEEMT AF. HET MOET VERDER PRAKTISCH GOED IN TE PASSEN ZIJN IN DE BEDRIJFSVOERING, BETAALBAAR ZIJN, NIET TEVEEL ARBEID VRAGEN EN NIET SCHADELIJK ZIJN VOOR HET VARKEN, DE VOLKSGEZONDHEID OF HET MILIEU.

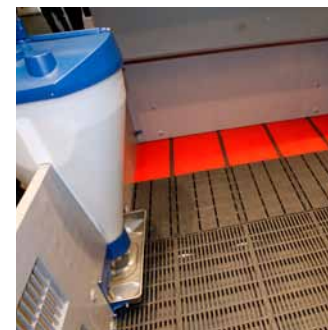
MEER INFORMATIE OVER DE PRIJSVRAAG:
[HTTP://HOKVERRIJKING.NL/PRIJSVRAAG](http://hokverrijking.nl/prijsvraag)

JORGEN NIELSEN IN LOGTRUP (DK) EXPERIMENTEERT IN ZIJN STAL MET 3.000 VLEESVARKENS MET HET VERSTREKKEN VAN STRO. IN EEN DEEL VAN DE HOKKEN HEBBEN DE VARKENS ONBEPERKT TOEGANG TOT STRO VIA KOKERS DIE VOOR IN DE HOKKEN ZIJN GEPLAATST. BIJ DE OPLEG VAN DE VARKENS STROOIT NIELSEN OOK STRO IN HET HOK. HIJ GEBRUIKT STRO MEDE OP ADVIS VAN ZIJN DIERENARTS OM DE MAAAGGEZONDHEID TE VERBETEREN. TOT NU TOE ZORGT HET STRO NIET VOOR PROBLEMEN BIJ DE MESTAFVOER; HET MEESTE STRO WORDT OPGEGETEN. HET PIG RESEARCH INSTITUTE DOET IN EEN AANTAL AFDELINGEN BIJ NIELSEN ONDERZOEK NAAR DE VERDELING VAN HET STRO. DE HOKKEN VOOR 18 VLEESVARKENS BESTAAN VOOR 1/3 UIT DICHTER VLOER. BOVEN DE DICHTER VLOER HANGEN KISTJES VOOR 450 GRAM STRO. DE DIEREN KRIJGEN 1, 2 OF 4 KEER PER DAG STRO. DE TOTAALGIFT IS 25, 50 OF 100 GRAM PER DIER PER DAG. NIELSEN VERSTREKT HET STRO NET VOORAFGAAND AAN DE DRIE VOERBEURTEN EN EVENTUEEL EËN KEER TUSSENDOOR.



DE BAKKEN WORDEN HANDMATIG GEVULD EN MET EEN TIMER GELEEGD. NIELSEN GEEFT DE VARKENS OOK BLOKKEN HOUT OM MEE TE SPELEN. DE 18 VARKENS PER HOK BESCHIKKEN OVER TWEE BLOKKEN HOUT DIE PER RONDE EËN OF TWEE KEER WORDEN VERVANGEN.

IN DENEMARKE ZIJN VERSCHILLENDE VORMEN VAN STRO OP DE MARKT. VAN TRADITIONEEL LANG STRO TOT HEEL FIJN GEHAKSELD STRO EN IN DE VORM VAN GEPERSTE STROBROKKEN. STRO MOET WEL AAN EEN AANTAL EISEN VOLDOEN: TOEGANKELIJK, AFBREEKBAAR EN BESCHIKBAAR.



VERSCHILLENDE VORMEN VAN STRODISPENSERS

